

ליל שבת קודש פרשת בא ה'תשס"ט

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ב המדבר מריקודים של חתונה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, כתיב (תהלים נ"א) "אדני שפתי תפתח", והוא בחינת ריקודין של חתונה, כי כל זמן שלא נתונה לזווג, היא אתקריאת נער בלא ה' (זהר בא דף ל"ח:), גימטריא ש"ך דינים, וכד אתתקנת לזווג, אתקריאת נערה בה"א, שנמתקין הדינין על ידי ה' אלפין של אהיה שבבינה, כמובא ב"פרי עין חיים" שער עמידה, נמצא הכלה עדיין בבחינות נער, בבחינות ש"ך דינים, וצריך להמתיקה ולתקנה, וזה נעשה על ידי ריקודין, כי הרגלין הם בבחינות נצח והוד, והם נתנשאים על ידי הלב, היינו על ידי שמחת הלב, כנראה בחוש שעל ידי שמחת הלב מרקדין, כמו שכתוב גבי יעקב (בראשית כ"ט): "וישא יעקב את רגליו", ופירש רש"י: 'לבו נשא את רגליו', ולב הוא בינה, כמו שכתוב בינה לבא, ובה הלב מבין, על כן צריך ליכוון בריקודים, להמשיך האלפין שבלב על ידי הרגלין, להכלה שהיא בחינת חמש פעמים דין, גימטריא ש"ך, גימטריא נע"ר, ועל ידי אור הלב שנמשך לה, נעשית נערה בה"א, ונעשית ה' פעמים "אדני" וכו', עיין שם כל זאת בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו כאן סוד נורא בענין ריקודים בכלל, ובענין ריקודים של חתונה בפרט, שהם להמתיק את הדינים, ולהוציא מוח האדם מקטנות לגדלות, כי בשעה שאדם רוקד ולבו נושא את רגליו, הרי הוא ממשיך לתוך הרגלים שמחה עצומה מאור עולם הבינה המאיר בלבו, ואז בכוח השמחה מוציא את מוחו מתכלית הקטנות לתכלית הגדלות, ומרגיש אור אלקותו יתברך המסבב אותו בכל עת, כי עיקר קטנות וצמצום המוחין נמשך כשאין אדם מרגיש אלקותו יתברך במקום שעומד עליו, ונדמה לו כאילו המקום שעומד עליו רחוק מכבודו יתברך, ולכן צר ומר לו מאד, אבל כשמתחיל לשמוח באלקותו יתברך, עד שהשמחה שבלבו מגיע עד רגליו, ומרים ומגביה אותם בריקודים של מצוה לכבוד השם יתברך, אזי מוחו יוצא מקטנות לגדלות, וזוכה למצוא אלקותו יתברך גם במקום שעומד עליו.

והסוד בזה, כי הנה רג"ל עולה בגימטריא כמו השם ע"ב (יו"ד ה"י וי"ו ה"י) עם הכתר שלה קס"א (אל"ף ה"י יו"ד ה"י), והנה כשמחשבים המילוי של שני שמות אלו לבר, שהם מ"ו (ו"ד י" וי"ו י" וק"מ (ל"ף י" ו"ד ה'), ביחד הם עולים בגימטריא קפ"ו, כמספר מקו"ם, שהוא גם המספר של של הוי"ה בהכאה, שהוא ו' פעם י', ה' פעם ה', ו' פעם ו', ה' פעם ה', ושמות אלו מרמזים על התגלות אלקותו יתברך בכל מקום שאדם נמצא, ואפילו אם נדמה לו כאילו מקבל הכאה ודחיה מהשם יתברך חס ושלום, שהוא ענין הוי"ה בהכאה, אבל כשמתגבר בשמחה עצומה, עד שמרים רגליו בריקודים של שמחה, בזה נמתקים כל הדינים, ומתגלה לו אלקותו יתברך גם במקום שהוא עומד עליו.

וזהו גם סוד הריקודים של חתונה, כי לפני החתונה הכלה עדיין בבחינת קמנות ודינים, בחינת נערה בלי ה', שעולה בגימטריא ש"ך כמנין ה' פעמים דין, כי עדיין אין לה בעל לשמח אותה ולהגדיל דעתה, אבל כשמגיע זמן החתונה, צריכין להגדיל אותה ולהוציא אותה מקמנותה, כדי שתהיה ראויה לבנות בית נאמן בישראל, ודבר זה נעשה על ידי הריקודים של חתונה בדביקות גדול להשם יתברך, שאז מגודל השמחה, ממשיכים אור גדול מעולם הבינה אל תוך הרגלים, ומגלים אלקותו יתברך בכל מקום, עד שמוציאים הכלה מקמנות לגדלות, נמצא שיוצא מדברי רביז"ל עצה נפלאה לכל אדם בכל זמן, שבשעה שמרגיש עצמו בקמנות וצמצום המוחין, ואינו מרגיש אלקותו יתברך במקום שהוא נמצא, עליו להתגבר בשמחה עצומה עד שיגביה רגליו בריקודים של מצוה, וזה בעצמו ירים את מוחו, ויוציא אותו מקמנות לגדלות, ויזכה לחזור אל הדביקות בו יתברך, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב במצות קרבן פסח (שמות י"ב) וככה תאכלו אותו מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא לה', ופירש"י, הקרבן הוא קרוי פסח, על שם הדילוג והפסיחה, שהקדוש ברוך הוא מדלג בתי ישראל מבין בתי מצרים, וקופץ ממצרי למצרי וישראל אמצעי נמלט, ואתם עשו כל עבודותיו לשם שמים דרך דילוג וקפיצה זכר לשמו שקרוי פסח, עיין שם, ויש להבין מהו ענין העבודה של "דילוג וקפיצה" בקרבן פסח, ואיך קיימו אותו, והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מוכן הענין מאד, כי הנה ביציאת מצרים יצאו נשמות ישראל מתכלית הקמנות אל תכלית הגדלות, וכמבואר היטיב בכתבי הארז"ל (פרי עין חיים שער יציאת מצרים), שבלייל פסח האור הקדוש ברוך הוא עליהם תכלית גדלות המוחין אפילו שלא כסדרן, ואז הכירו היטיב שכבודו יתברך עמהם אפילו בתוך ארץ מצרים, וכל

קושי השיעבוד היתה רק כדי לטהר ולצרף אותם, ולהכין אותם להיות עם הנבחר להקדוש ברוך הוא, ונשמות ישראל נכנסו אז תחת כנפי השכינה ככלה שנכנסת לחופה, ולכן בוודאי היתה עיקר העבודה אז דרך "דילוג וקפיצה" שהוא ענין הריקודים של מצוה ושל התונה, שעל ידם מגביהים ומרימים את הרגלים על ידי שמחת הלב, ויוצאים מקמנות המוחין אל גדלות המוחין, וכמו שהשם יתברך עבר אז בארץ מצרים דרך "דילוג וקפיצה", ושמח עם נשמות ישראל בתכלית השמחה, כדרך הריקודין שעושים לפני הכלה, וכמו שכתוב (שמות י"ב) פסח הוא לה', כמו כן שמחו נשמות ישראל בתכלית השמחה עם השם יתברך, ועשו כל עבודתם דרך "דילוג וקפיצה" וריקוד, ויצאו מקמנות לגדלות, ונעשו עם הנבחר להקדוש ברוך הוא.

וסיפר מוהרא"ש נ"י, שפעם בשבת פרשת בא, הגיע הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע אל הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע על שבת קודש, וכיבד הרבי ר' אלימלך זי"ע את הרה"ק רבי משה לייב זי"ע שיאמר תורה, ובתחילה לא רצה, כי התבייש מפני הדרת קדושתו של הרבי ר' אלימלך זי"ע, אבל כשהפציר בו הרבה, לא היה יכול לסרב, וענה ואמר, הרי כתיב בפרשת השבוע (שמות י"ב פסוק י"ג) והיה הדם לכם לאות על הבתים אשר אתם שם וראיתי את הדם ופסחתי עליכם, ופירש"י לשון דילוג ופסיחה, מודג היה מבתי ישראל לבתי מצרים שהיו שרויים זה בתוך זה, עיין שם, ולכאורה קשה, שהרי לפי זה היה צריך לכתוב ופסחתי "מעליכם", כי הרי דילוג וקפיץ הקדוש ברוך הוא "מעל" בתי ישראל להגיע אל בתי המצרים, ולמה כתיב ופסחתי "עליכם", אלא הפירוש כך הוא, בשעה שבא הקדוש ברוך הוא עם הפמליא של מעלה אל בתי בני ישראל, וראה אותם עורכים הסדר בליל פסח בשמחה עצומה דרך דילוג וקפיצה ורקידה, גם הקדוש ברוך הוא כביכול עם כל הפמליא של מעלה התחילו לרקוד בשמחה עצומה על בתי ישראל, והיו מצביעים למטה על נשמות ישראל, ומכריזים ואומרים "דא וואוינט א איד, דא וואוינט א איד" (כאן דר יהודי, כאן דר יהודי), ובתוך דיבורו של הרה"ק רבי משה לייב זי"ע באומרו זאת, נכנס לתוך שמחה ודביקות גדולה עד שקפיץ על השולחן המהור של הרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע, ורקד בשמחה ובדביקות עצומה, והצביע על הרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע וצעק "דוא וואוינט א איד, דא וואוינט א איד" (כאן דר יהודי, כאן דר יהודי), כמתפעל מעוצם קדושתו, הרי שבמצרים היה ענין של דילוג וקפיצה ורקידה ממש, הן למעלה והן למטה, ובדרך זה יצאו נשמות מקמנות לגדלות, ונגאלו ממצרים גאולת עולם, והשם יתברך יזכינו לצאת מכל צרותינו ומקמנות דעתינו, ונזכה לראות בפדיון נפשינו ובביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת בא ה'תשס"ט

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל, במעשה מחיגר דף ע"ג, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל ממשיך לספר, פעם אחת נעשה מלך חדש ביניהם, ועשו לפניו ליצנות גדולות כג"ל, ובא בשמחה גדולה, כי המלכות של השדים בנוי על ליצנות והוללות, להתלוצץ מאחרים ולהזיק אותם, וליצנות הוא פתח הטומאה והגיהנום, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ח): כל המתלוצץ נופל בגיהנום, וכן אמרו (שם ג"ה). כל הבא לממא פותחין לו, שנאמר (משלי ג') אם ללצים הוא יליץ, והביאו הוכחה מפסוק זו המדבר מליצנות, מחמת שליצנות הוא פתח הטומאה, ולא כתנ"ך מזהיר דוד המלך בתחילת ספר תהלים, "ובמושב לצים לא ישב", כי על ידי שיהיה נשמר מליצנות, יהיה נשמר מכל רע.

ועשה לעצמו אכירות לב מאד, ואמר לעקור את האילן כולו לגמרי, ויצא לטייל עם שריו, וחזק לבו מאד, ורץ לעקור האילן לגמרי, כי רדיפת השדים והסטרא אחרא תמיד אחר האילן הקדוש, שהוא נשמה מישראל שנמשל לאילן ועץ, וכמו שכתוב (דברים כ') כי האדם עץ השדה, וכל כיסופם לעקור האילן משורשו לגמרי רחמנא ליצלן, ואדם צריך כח גדול לעמוד כנגדם ולא להישבר מלפניהם.

וכשבא אליו, נתן קול גדול, ונפל עליו פחד, וחזר לאחוריו, כי כשאדם חזק בתפילה, ומרים קולו בצעקה וזעקה אל השם יתברך, בזה הוא מפיל פחד גדול על הקליפות והסטרא אחרא, וכולם בורחים מלפניו.

ובא בכעס גדול וחזר, כי גאווה מביאה לידי כעס, וכמובא בספר המדות (אות כעס ס"ו כ"ה) מי שהוא כעסן בידוע שהוא אוהב כבוד, עיין שם, כי כשאין הבעל גאווה מקבל כבודו הנדרש, נעשה בכעס, ואז אוהב את הכל רחמנא ליצלן, וכמו שכתוב (איוב י"ח) מורף נפשו באפו, שמורף ומכלה נפשו על ידי פגם הכעס רחמנא ליצלן, וגם אוהב את ממונו, כי מן ה"חומה" של עשירות, נעשה "חימה", ואין לו כלום, מה שאין בן השומר עצמו מכעס, מסובב עם חומה חזקה, ויש לו שפע קודש של פרנסה תמיד (ליקוטי מוהר"ן חלק א' ס' ס"ח).

והיה הולך, בתוך כך נסתכל וראה בני אדם יושבים (היינו הכת אנשים של החכם הנ"ל), ושלה איזה אנשים מאנשיו לעשות להם כראוי, כדרכם תמיד (היינו שזה המלך שלח להזיקם כדרכם), וכיון שראו אותם אותה המשפחה של בני אדם הנ"ל, נפל עליהם פחד, ואמר להם הזקן הנ"ל: אל תפחדו: וכשנתקרבו השדים לשם, לא היו יכולים להתקרב אליהם מחמת העיגול הנ"ל שהיה סביבותם, כי העיגול הוא החומה של אמונה שצריך לסבב האדם בכל עת, וכמו שכתוב (תהלים פ"ט) ואמונתך סביבותיך, וכשאדם מסובב עם אמונה אין לו פחד משום דבר, ואין הקליפות והשדים יכולין להתקרב אליו כלל.

ושלה שלוחים אחרים, ולא היו יכולים גם כן, ובא בכעס גדול, והלך בעצמו, ולא היה יכול גם הוא לקרב אליהם, ובקש מהזקן שיניחנו ליכנס לשם ואמר לו: מאחר שאתה מבקש, אניח אותך ליכנס, אבל אין דרך שילך המלך יחידי, ואניח אותך עם עוד אחד ליכנס, ופתח להם פתח ונכנסו, וחזר וסגר העיגול, כי הצדיק האמת יודע דרכים נפלאים איך לתפוס הם"מ, ולהוציא ממנו ניצוצי קדושה שבלע מנשמות ישראל, ולהכריח אותו ליתן הקאות עד שיוציא כולם, בסוד (אויב ב') חיל בלע ויקאינו מבטנו ירשנו אל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ח').

אמר המלך להזקן: איך אתה בא לישוב על מקום שלנו? אמר לו: מפני מה הוא מקומך? הוא מקום שלי! כי הסטרא אחרא מבקש להתפשט בכל מקום, ולהכניס נשמות ישראל תחת רשותו חס ושלו, אבל הצדיק האמת, אוחו בהשגת "למעלה מן המקום", כי הוא דבוק בו יתברך הנקרא "מקום", על שם שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו, ולכן כל המקומות שבעולם נכללים בו (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' נ"ו וסי' ס"א).

אמר לו: אין אתה מתיירא ממני? השיב לו: לאו! אמר לו: אין אתה מתיירא? ופשט עצמו ונעשה גדול מאד עד השמים, ורצה לבלעו, כי תאות הרשעים לבלוע את הצדיקים, ולגזול מהם קדושתם, וכמו שכתוב (חבקוק א') למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו.

אמר הזקן: אף על פי כן איני מתיירא כלל, אך אם אני רוצה, תהיה אתה מתיירא ממני, כי הצדיק האמת שהעלה מדת היראה לשורשה, ונשאר לו רק יראת ה' מהורה, אינו מתיירא מפני שום דבר שבעולם רק ממנו יתברך לבד (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ז), ולכן אינו מפחד מן השדים והקליפות כלל.

והלך והתפלל קצת, ונעשה עב וענן גדול, והיו רעמים גדולים, והרעם הורג אותם, ונהרגו כל השרי מלוכה שלו שהיו עמו, ולא נשארו כי אם הוא עם האחד שהיה עמו שם בתוך העיגול, ובקש אותו שיפסק הרעם, ופסק, כי על ידי תפילת איש הישראלי, אפילו "קצת", נעשים רעמים גדולים, וכמו שכתוב (תהלים ע"ז) קול רעמך בגלגל, שהקול של התפילה פוגע בגלגל המוח, ועושה שם רעמים, ורעמים אלו הורגים את הקליפות, וכמו שכתוב (תהלים ק"ד) מן קול רעמך יחפוזו, ועל כן אמרו חכמינו הקדושים (ברכות נ"ט.) לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומיות שבלב, כי הרעמים שיוצאים מכח התפילה מגרשים כל הקליפות, ומיישרים לב האדם בדביקות השם יתברך (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ה'), והשם יתברך יזכינו לעסוק תמיד בתפילה, ולעשות סביבותינו עיגול חזק של אמונה, עד שיפלו כל שונאינו לפנינו ברוחניות ובגשמיות, ונזכה לראות בישועת ה' במהרה בימינו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת בא ה'תשס"ט

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ח המדבר מדביקות התפילין, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), כי צריך כל אדם לפשפש את עצמו בכל עת, אם הוא דבוק בהשם יתברך, והסימן של דביקות הוא תפילין, כי תפילין הם סימן על הדביקות, ואי אפשר לבוא לבחינת תפילין, אלא שיעלה את הדיבור ויתקנהו, ותיקון הדבור, הוא על ידי התורה שלומדין בצר לאדם, בעניות וכדחקות וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עוצם מעלת מצות תפילין אי אפשר לתאר ולשער כלל, כי התפילין ממשיכין דביקות עצומה על האדם, הן בשעה שלבוש בהן והן אחר שחולצין, כי בשעה שלבוש בהן בוודאי מביאין אותו לדביקות גדול, כי מצוה למשמש בהם בכל שעה (שבת י"ב.), ולהזכיר עצמו מן הפרשיות הקדושות הכתובות בה, שהם פרשיות "שמע" "והיה אם שמוע", שהם עיקרי ויסודי האמונה, ופרשיות

"קדש" "והיה כי יבאוך", שהם זכירת יציאת מצרים, כי כשאדם מזכיר עצמו באמונת הייחוד, שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, וגם מזכיר עצמו שהשם יתברך הוציאנו ממצרים, באותות ומופתים גדולים, נכנס בו שמחה והתחזקות עצומה, שבוודאי גם אותו יוציא הקדוש ברוך הוא מכל צרותיו, ונתברר אצלו האמונה הקדושה בבירור גדול, שזהו עיקר הדביקות, וכמאמר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, "אמונה היא דביקות ודביקות היא אמונה", ולכן אמרו חכמינו הקדושים (שבת י"ב) אסור להסיח דעת מן התפילין קל וחומר מציץ, כי צריכין להזכיר עצמו מקדושת התפילין כל זמן שהם עליו, ולזכור את הפרשיות הכתובות בהן, וזה מביא אותו לדביקות, וגם אפילו אחר שחולץ את התפילין, הרשימה הקדושה נשאר בו במוחו, ומביאה אותו לדביקות גדול כל היום, עד שתיקנו במערבא (גדה ג"א): לברך בשעת חליצת התפילין "לשמור חוקיו", כי הרשימו של התפילין נשארים בו תמיד, והם עוזרים לו לקיים מצות ה' בדביקות גדול.

וזהו ענין הנחת תפילין על הראש ועל הזרוע, היינו לשעבד כל מחשבות לבו וכל מעשה ידיו אל הקדוש ברוך הוא, כי יש בני אדם שנדמה להם שמחמת שיש להם "ראש טוב" והבנה יתירה, על כן יש להם פרנסה טובה, ומרוויחים הרבה כסף, או יש אנשים שנדמה להם שיש להם "ידיים טובות", והם בעלי מלאכה טובים, ועל ידי זה מצליחים במעשה ידיהם, ובאמת הכל הבל, כי הכל תלוי רק ביד הקדוש ברוך הוא לבד, ואסור לחשוב כרגע שהצלחתו תלוי בראשו או בידו של עצמו, וכמו שהתורה מזהירה על זה (דברים ח') ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, רק וזכרת את ה' אלהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל וגו', וזהו קשירת התפילין על הראש והזרוע, לשעבד כל חכמתו ומעשה ידיו אל הקדוש ברוך הוא, וכן כתיב (שמות י"ג) והיה לאות על "ידכה", ודרשו חכמינו הקדושים (מנחות ל"ז) יד כהה, היינו לדעת שהיד כהה וחלש לעשות שום דבר מעצמו, רק הכל תלוי ביד השם יתברך לבד, ואם ידבק עצמו בהשם יתברך ויעסוק בתורה באמת, לבסוף יתברכו מעשה ידיו ויזכה לשפע של פרנסה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות ג') אם אין תורה אין קמת, אבל אם יש תורה, לא חסר שום דבר כלל, נמצא שהתפילין מביא אדם לידי דביקות אמיתי בהקדוש ברוך הוא, עד שמרגיש שכל חיותו מן השם יתברך לבד.

והנה אי אפשר לבוא לידי דביקות עד שיעלה את הדיבור ויתקנהו, כי כשאין אדם שומר על דיבורו, ומפקיר פיו לדבר כל העולה על רוחו, זה עושה רוח סערה במוחו, וכמו שכתוב (תהלים קמ"ח) רוח סערה עושה דברו, ומבלבל אותו מן הדביקות, כי מוח האדם נמשך אחר דיבורי פיו, וכשכל דיבורו בתורה ובתפילה ובאמונה וביראת

שמים, אזי גם מוחו נדבק שם, מה שאין כן כשדיבורו בלשון הרע ורכילות ודברים במילים רחמנא ליצלן, אזי גם מוחו נדבק שם, ונעשה מבולבל לגמרי, ולכן אומר שלמה המלך עליו השלום (משלי כ"א) שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו, כי עיקר השמירה מכל הצרות הוא על ידי שמירת הדיבור, וכן איתא בזוהר הקדוש (שמיני מ"ב) על הפסוק (קהלת ו') כל עמל האדם לפיהו, בגין פיהו דלא נטר ליה, כי כל עיקר הסבל שאדם סובל בזה העולם הוא רק מחמת שאינו שומר דיבורי פיו, ולהיפוך, עיקר הדביקות מגיע לאדם כששומר את פיו, ומכנים אותו בדיבורי תורה ויראת שמים, כי אז כל מוחו ועצמותו נדבק שם.

וזהו מה שאומר רביז"ל, שתיקון הדיבור, הוא על ידי התורה שלומדין בצר לאדם, בעניות ובדחקות, כי בוודאי לא בכל פעם אדם זוכה להכנים כל מוחו בתוך הלימוד, כי לפעמים עובר עליו צרות ויסורי שונים, עניות ודחקות, וקשה לו מאד לצמצם את מוחו ללמוד בעיון גדול, ואם אין לו "דיבורי" התורה, היינו ללמוד בדרך גירסא ובאמירה בעלמא, יתבטל מן התורה לגמרי חס ושלום, אבל כשהוא חזק מאד ב"דיבורי" התורה, היינו לומר הרבה פרקים משניות והרבה דפים גמרא, וכן לומר הרבה דפים בשאר מקומות התורה, זה יזכך ויתקן את מוחו ויביא אותו לדביקות גדול ולעיון רב (עין שחות הר"ן סי' ע"ו), ולכן עיקר תיקון הדיבור תלוי בלימוד התורה גם כשצר ודחוק לאדם, כי זה סימן שיש לו "דיבור" מהור וחזק מאד, וזה יביא אותו לדביקות אמיתי בו יתברך, ולהמשיך על עצמו מוחין התפילין בכל עת, עד שיעלה ויכלל בו יתברך לגמרי, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת תפילין (שמות י"ג) והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיך כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים, ויש להבין קשר והמשך דברי הפסוק, למה התפילין יביא ש"תהיה תורת ה' בפיך", וגם מהו המשך סיום הפסוק "כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים", אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הרי התפילין הקדושים הם עיקר הסימן של דביקות, ואי אפשר לבוא אל דביקות התפילין אלא על ידי תיקון הדיבור, שהוא על ידי לימוד דיבורי התורה גם בעת שצר ודחוק לאדם, אם כן מובן מאד המשך דברי הפסוק, והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך, שתזכה לדביקות התפילין שהוא אמונת היחוד ולזכור תמיד שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, שזהו עיקר הדביקות, ותדע נאמנה מתי תזכה לזה, כשתהיה תורת ה' בפיך, בפיך דייקא, היינו על ידי תיקון הדיבור באמירת הרבה דיבורי תורה, כי דיבורי פיך בתורה יזכך שערי מוחך, ויוציא אותך מקטנות המוחין לגדלות המוחין, ואף על פי שעכשיו צר ודחוק לך מאד, ונדמה לך

שאתה בתוך מצרים, היינו בתוך מיצר המוחין, מיצר ים החכמה, אבל על ידי דיבורי התורה תבוא לידי דביקות גדול, ולזכור "כי ביד חזקה הוציאך ממצרים", שהקדוש ברוך הוא הוציא אותנו ממצרים, וכשם שהוציא אותנו אז ממצרים, כן יוציא אותנו גם עכשיו, ונזכה להצלה ולהרווחה גדולה, והשם יתברך ייכנו לצאת מכל צרותינו, ולראות בפדיון נפשינו, בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

